

Pravidla paravoltiže

---

5. opravené vydání ČHS 2013

Toto vydání paravoltižních pravidel je platné jako pravidla jezdeckého sportu zdravotně handicapovaných sportovců v ČR od 1. 1. 2013

(Na návrh sekce paravoltiže zpracovali Dalibor Blažek a Arnoštka Ježková)

1. 1. 2013

OBSAH

Preambule.....	3
Kodex chování.....	4
Kapitola I. - Úvodní ustanovení.....	5
Článek 001 - VŠEOBECNÁ USTANOVENÍ.....	5
Článek 002 - PRIORITA PRAVIDEL.....	5
Kapitola II. - závody.....	6
Článek 003 - TYPY ZÁVODU.....	6
Článek 004 - NÁRODNÍ A PŘÁTELSKÉ ZÁVODY.....	6
Článek 005 - MISTROVSTVÍ ČR.....	6
Článek 006 - SOUTĚŽE.....	7
Kapitola III. - Přihlášky a soutěžící.....	8
Článek 007 - POZVÁNKY.....	8
Článek 008 - PŘIHLÁŠKY.....	8
Článek 009 - PARAVOLTÍŽEŘI.....	8
Článek 010 - VOLTÍŽNÍ KONĚ.....	8
Článek 011 - PROHLÍDKA KONÍ.....	8
Článek 012 - LONŽÉR.....	9
Článek 013 - VEDOUČÍ VÝPRAVY.....	9
Článek 014 - POZDRAV.....	9
Článek 015 - ÚBOR.....	9
Článek 016 - POSTROJ VOLTÍŽNÍHO KONĚ.....	9
Článek 017 - NÁKLADY A VÝHODY.....	10
Článek 018 - CENY.....	10
Článek 019 - ŠPATNÉ ZACHÁZENÍ S KONĚM A DOPING.....	10
Článek 020 - OFICIÁLNÍ OSOBY.....	11
Kapitola IV. - Soutěže paravoltižních skupin.....	12
Článek 021 - VŠEOBECNÁ USTANOVENÍ.....	12
Článek 022 - POVINNÁ SESTAVA SKUPIN.....	12
Článek 023 - VOLNÁ SESTAVA SKUPIN.....	13
Článek 024 - ZNÁMKY.....	13
Článek 025 - HODNOCENÍ POVINNÝCH SESTAV.....	13
Článek 026 - HODNOCENÍ VOLNÉ SESTAVY.....	14
Kapitola V. - Soutěže paravoltižních dvojic.....	15
Článek 027 - VŠEOBECNÉ USTANOVENÍ.....	15
Článek 028 - POVINNÁ SESTAVA.....	15
Článek 029 - VOLNÁ SESTAVA.....	15
Článek 030 - HODNOCENÍ VOLNÉ SESTAVY DVOJIC.....	15
Kapitola VI. - Soutěže jednotlivců paravoltiže.....	16
Článek 031 - VŠEOBECNÉ USTANOVENÍ.....	16
Článek 032 - POVINNÁ SESTAVA.....	16
Článek 033 - HODNOCENÍ POVINNÉ SESTAVY.....	16
Článek 034 - VOLNÁ SESTAVA.....	16
Článek 035 - HODNOCENÍ VOLNÉ SESTAVY.....	16
TANEC A BAREL	
Kapitola I. - Úvodní ustanovení	
Článek 001 - VŠEOBECNÁ USTANOVENÍ.....	18
Článek 002 - PRIORITA PRAVIDEL.....	18

Kapitola II. - Soutěže	
Článek 003 - TYPY SOUTĚŽÍ.....	18
Článek 004 - SOUTĚŽE.....	18
Kapitola III. – Přihlášky a soutěžící	
Článek 005 - POZVÁNKY.....	19
Článek 006 - PŘIHLÁŠKY.....	19
Článek 007 - CVIČENCI.....	19
Článek 008 - VEDOUcí VÝPRAVY.....	19
Článek 009 - POZDRAV.....	19
Článek 010 - ÚBOR.....	19
Článek 011 - NÁKLADY A VÝHODY.....	19
Článek 012 - CENY.....	20
Článek 013 - OFICIÁLNÍ OSOBY.....	20
Kapitola IV. – Soutěže skupin	
Článek 014 - VŠEOBECNÁ USTANOVENÍ.....	20
Článek 015 - SOUTĚŽNÍ SESTAVY.....	20
Článek 016 - HODNOCENÍ SESTAV.....	21
Článek 017 - ZNÁMKY.....	21

Preambule

Současná pravidla pro handicapované cvičence voltáže (paravoltáže) jsou 4. opraveným vydáním, platným od 1. 1. 2013.

Všechny předcházející texty zabývající se touto otázkou, jsou jimi nahrazeny.

Pravidla musí být doplněna o Předpisy, Všeobecná pravidla ČJF, Veterinární pravidla a Směrnice pro rozhodčí při povinných a volných sestavách.

Ne každá eventualita může být zahrnuta v těchto Pravidlech. V případě nepředpokládaných a výjimečných událostí je povinností poroty rozhodnout ve sportovním duchu, s přihlédnutím k co nejbližšímu výkladu těchto Pravidel.

Kodex chování

Fédération Equestre internationale (FEI) očekává od všech zainteresovaných v jezdeckém sportu dodržování FEI Kodexu chování a přijetí pravidla, že blaho koně je za všech okolností prvořadé a nadřazené soutěžním nebo komerčním záměrům.

1. Ve všech fázích přípravy a tréninku koně je jeho blaho přednější než všechny další požadavky. Sem náleží správné vedení koně, tréninkové metody, podkovářství, strava a transport.
2. Kone soutěžící musí být v dobré tělesné kondici a způsobilí zúčastnit se soutěže. Toto zahrnuje používání léků a prodělané operace, které mohou ohrozit bezpečnost, březost klisen a špatné používání pomůcek.
3. Soutěže nesmí ohrozit blaho koní. To zahrnuje pečlivou kontrolu závodních prostor, povrchů závodišť, povětrnostních podmínek, ustájení, zabezpečení místa závodu a schopnost koně dalšího převozu po skončení závodu.
4. Musí být přijata opatření, aby koně obdrželi potřebnou péči po skončení závodu, a aby s nimi bylo nakládáno humánně po skončení jejich závodní kariéry. Toto zahrnuje řádnou veterinární péči v případě úrazu během soutěže, odpočinek a euthanasii po skončení kariéry.
5. FEI apeluje na všechny zúčastněné v tomto sportu, aby se snažili získat co nejvyšší míru vzdělání v dané oblasti.

Plná verze tohoto Kodexu je k dispozici ve Fédération Equestre Internationale, Avenue Mon-Repos 24, CH-1000, Lausanne 5, Švýcarsko. Telefon: +41 2131 04747. Kodex je k dispozici v angličtině, francouzštině, němčině a arabštině, a také na FEI webových stránkách: www.horsesport.org

---

Kapitola I. – Úvodní ustanovení

Článek 001 – VŠEOBECNÁ USTANOVENÍ

- (1) Stálý rozvoj paravoltižního sportu vyvolal potřebu výrazných změn.
Tato Pravidla si kladou za úkol sjednotit tuto disciplínu. Vychází z Pravidel Voltiže s jistou modifikací k handicapům paravoltižních cvičenců.
- (2) Dále si kladou za úkol zlepšit nakládání s koňmi a přiblížit soutěže co největšímu počtu cvičenců paravoltiže.
- (3) Tato Pravidla mají sjednotit rozhodování paravoltiže a upozornit na její specifické problémy.

Článek 002 – PRIORITA PRAVIDEL

- (1) Ve všech případech nezahrnutých v těchto Pravidlech je třeba rozhodnout podle základních předpisů o hiporehabilitaci, Všeobecných pravidel ČJF a paravoltižních pravidel.

Kapitola II. – Závody

Článek 003 – TYPY ZÁVODU

- (1) V ČR při dosud neexistujících mezinárodních pravidlech se konají národní a přátelské závody se zahraniční účastí. Jejich vyvrcholením je Mistrovství ČR.
- (2) Národní závody a národní mistrovství se musí řídit následujícími články těchto pravidel.

Článek 004 – NÁRODNÍ A PŘÁTELSKÉ ZÁVODY

- (1) Není omezen počet cvičenců.
- (2) Muži a ženy v soutěži jednotlivců musí být hodnoceni odděleně. V kategoriích TH1 (cvičenci s tělesným postižením a se svalovým testem v hodnotách stupňů 4 a 5) a TH2 (cvičenci s tělesným postižením a se svalovým testem v hodnotách 0,1,2 a 3) je hodnoceno bez rozdílu pohlaví ale dle závažnosti handicapu.
- (3) Cvičenec má povoleno cvičit jako jednotlivec, ve skupině a dvojici.

Článek 005 – MISTROVSTVÍ ČR

- (1) Mistrovství musí být organizováno přísně v souladu se Všeobecnými a Veterinárními pravidly ČJF a specifickými pravidly této disciplíny.
- (2) Organizační výbor má dovoleno zvat účastníky z jiných států. V tomto případě jde o „otevřené mistrovství“, ve kterém účastníci z jiných států nemohou získat medaile a tituly.
- (3) Kvalifikačním kritériem pro získání medailí a titulů je účast cvičence nejméně na třech paravoltižních závodech vypsanych pro příslušný rok.
- (4) Mistrovství se mohou konat jen v hale nebo alespoň na krytém voltižním kruhu v souladu s ustanovením rozpisu.

Článek 006 – SOUTĚŽE

Jednotlivci

- (1) V soutěži jednotlivců musí být kategorie rozděleny na mužské a ženské.
- (2) Kůň je veden lonžérem v kroku na levou nebo pravou ruku.
- (3) Kategorie jednotlivců
  - TH 1/2 - (tělesný handicap)
  - MH muži/ženy - (mentální handicap)
  - LH muži/ženy - (lehký handicap)
  - ZO muži/ženy - (zdravé osoby/pouze přátelské závody)

Dvojice

- (4) Paravoltižní dvojice je složena ze dvou voltžérů, bez ohledu na pohlaví.
- (5) Kůň je veden lonžérem v kroku na levou ruku.
- (6) Kategorie dvojic:
  - MaTH - (smíšené handicap, např. ment. a tělesný, ment. a ment. nebo tělesný a tělesný)
  - SH - (lehký handicap s mentálním nebo tělesným)
  - LH - (jen lehký handicap)
  - ZO - (zdravé osoby jen přátelské závody)

Pokud na soutěžích je méně jak 3 soutěžící dvojice příslušné kategorie, tak mohou být hodnoceny s nejbližší kategorií.

Skupiny

- (7) Paravoltižní skupiny mohou být smíšené.
- (8) Kůň je veden lonžérem v kroku na levou ruku.
- (9) Kategorie skupin:
  - MaTH - (smíšené handicap. Např. ment. a tělesný, ment. a ment. nebo tělesný a tělesný)
  - SH - (lehký s ment. nebo s tělesným)
  - LH - (jen lehký handicap)
  - ZO - (zdravé osoby jen přátelské závody)

Pokud jsou na soutěžích méně jak 3 soutěžící skupiny příslušné kategorie, tak mohou být hodnoceny s nejbližší kategorií.

Kapitola III. – Přihlášky a soutěžení

Článek 007 – POZVÁNKY

- (1) Jako pozvánka na závody slouží rozpis závodů schválený paravoltižní sekci ČHS.
- (2) Po jeho schválení dává rozpis na vědomí ČJF.
- (3) Pozvánky by měly obsahovat podmínky ubytování, stravování cvičenců a ustájení koní.

Článek 008 – PŘIHLÁŠKY

- (1) Datum uzávěrek přihlášek určuje organizační výbor. Po uzávěrci přihlášek nebude na ostatní brán zřetel. Toto opatření je z důvodů výpočetní techniky.
- (2) Jmenovité přihlášky musí obsahovat jmenný seznam skupin, dvojic, jednotlivců, věk, kategorii, jméno klubu nebo organizace, jména koní a lonžérů.

Článek 009 – PARAVOLTIŽÉŘI

- (1) Cvičenci paravoltiže se mohou zúčastnit soutěží, když dovrší věku osmi let. Horní věková hranice není omezena.
- (2) Cvičenci paravoltiže se mohou soutěžit na závodech ve skupině, dvojici a jako jednatlivec.
- (3) Na všech závodech vedoucí ekipy nebo jiná odpovědná osoba musí mít průkazy pojištění všech cvičenců paravoltiže a zodpovídá za způsobilost cvičence.

Článek 010 – VOLTIŽNÍ KONĚ

- (1) Voltižní koně na paravoltižních závodech musí mít alespoň 5 let.
- (2) Podmínkou startu nového koně je splnění lonžovací úlohy minimálně na 50%.
- (3) Příslušnost majitele koně nemusí být stejná jako příslušnost cvičence paravoltiže nebo lonžéra.

Článek 011 – PROHLÍDKA KONÍ

- (1) Před první soutěží Sbor rozhodčích (nejlépe ve spolupráci s veterinárním delegátem) prohlédne koně podle pravidel.
- (2) Během soutěže má Sbor rozhodčích možnost prohlédnout nebo vyřadit koně, který kulhá nebo je ve špatném stavu, po zazvonění zvonkem hl. rozhodčího.

Článek 012 – LONŽÉR

- (1) Lonžér nemusí mít stejnou příslušnost oddílu.
- (2) Lonžér musí mít splněnou předepsanou lonžovací zkoušku nebo mít licenci cvičitele, nebo trenéra (viz příloha)

Článek 013 – VEDOUcí VÝPRAVY

- (1) Lonžér, trenér, vychovatel nebo rodič může vystupovat jako vedoucí výpravy, je-li k tomu vybrán vysílající organizací.
- (2) Musí být nejméně 18 let starý.

Článek 014 – POZDRAV

- (1) Ve všech soutěžích, konaných ve voltižním kruhu a pod dozorem Sboru rozhodčích, musí každý voltižér a lonžér pozdravit hl. rozhodčího jako projev zdvořilosti před a po skončení soutěže.
- (2) Před započítáním cvičení musí kůň klusat na kruhu, dokud hl. rozhodčí nezazvoní.
- (3) Nástup, odchod a způsob pozdravu jsou ponechány na soutěžících, ale měly by být bez zbytečných efektů.
- (4) Hlavní rozhodčí by měl odpovědět na pozdrav.
- (5) Nástup a odchod může být doplněn hudbou, pokud hl. rozhodčí nerozhodne jinak.
- (6) Cvičenec zahajuje cvičení náskokem samostatně nebo s dopomocí. Nejsou povoleny rampy a schůdky.

Článek 015 – ÚBOR

- (1) Úbor voltižéra musí být bezpečný, padnoucí a vhodný pro jezdecký sport. Dovolené jsou našité ploché látkové aplikace a potisky v různých barvách. Při nedodržení a po upozornění rozhodčím sborem je cvičenec povinen patřičně úbor upravit. V případě neuposlechnutí bude cvičenec ze závodu vyřazen.
- (2) V soutěži skupin a dvojic se doporučují jednotné úbory.
- (3) Úbor lonžéra by měl být decentní a odpovídající danému sportu.

Článek 016 – POSTROJ VOLTIŽNÍHO KONĚ

- (1) Postroj voltižního koně tvoří následující:
  - uzdečka (gumové udidlo je povoleno)
  - dvě vyvazovací otěže

-
- voltižní pás s poduškou a podbřišníkem (viz. příloha)
- (2) Bandáže nebo kamaše je možné použít.
  - (3) Kryty a ucpávky uší jsou povoleny.
  - (4) Průvlečné nebo pomocné otěže nejsou povoleny.
  - (5) Lonž musí být připevněna k vnitřnímu kroužku udidla (ne přes hlavu nebo do vnějšího kroužku).
  - (6) Zádová poduška (volitelná), může být kdykoliv kontrolována rozhodčím a musí mít následující parametry:
    - max. 80 cm. od zadního okraje pásu do konce podušky
    - max. 25 cm. od předního okraje pásu ke krku koně
    - max. 90 cm od jedné strany ke druhé (kontrolováno na koni, povolená odchylka nesmí přesáhnout 3 cm, tj.93 cm.)
    - max. 3 cm. silná včetně pokrývky
    - max. celková délka 1.10m včetně 25cm před voltižním pásem
  - (7) Použití jakékoliv jiné výstroje nebo jiné nebo nesprávné použití povolené výstroje bude znamenat vyloučení.
  - (8) Každý člen delegace, přihlášen v přihlášce, smí opravovávat koně.

Článek 017 - NÁKLADY A VÝHODY

- (1) Náklady na závody upravuje rozpis včetně MČR
- (2) Pořadatel zajišťuje ubytování s cenami dle rozpisu, pokud je dostatečně dopředu nahlášeno.
- (3) Pořadatel zajišťuje ustájení s cenami dle rozpisu, které musí být dostatečně dopředu nahlášeny.

Článek 018 - CENY

- (1) Ve všech soutěžích obdrží každý cvičenec malý suvenýr.
- (2) Ve všech soutěžích obdrží každý cvičenec stužku (flotu).
- (3) Na mistrovství obdrží první tři cvičenci v každé kategorii medaile.
- (4) Na mistrovství obdrží každý cvičenec diplom.
- (5) Předávání cen se odehrává ve voltižním kruhu.

Článek 019 - ŠPATNÉ ZACHÁZENÍ S KONĚM A DOPING

- (1) Platí Všeobecná pravidla a Veterinární pravidla (čl. 143, 146, 1013).

Článek 020 - OFICIÁLNÍ OSOBY

- (1) Na závodech musí být tři rozhodčí s kvalifikací paravoltiže ČHS nebo Všeobecných pravidel ČJF. Ve výjimečných případech mohou rozhodovat dva rozhodčí se souhlasem všech zúčastněných příslušného závodu.
- (2) Rozhodčí musí být umístěn v A, B, C.
- (3) Rozmístění rozhodčích určuje hl. rozhodčí.
- (4) Na závodech musí být přítomen klasifikátor handicapu, který je proškolen u ČHS a IPEC, a uveden v rozpise.

Kapitola IV. – Soutěže paravoltižních skupin

Článek 021 – VŠEOBECNÁ USTANOVENÍ

- (1) Paravoltižní soutěže se musí konat v souladu s Všeobecnými pravidly ČJF a platnými Pravidly paravoltiže (viz Preambule).
- (2) Soutěže paravoltižních skupin se mohou pořádat pro kategorie:
  - LH = všichni cvičenci skupiny jsou klasifikováni v kategorii lehkého handicapu
  - SH = skupina složená ze smíšených LH, MH a TH handicapů
  - MTH = skupina složená z mentálního a tělesného handicapu
  - ZO = zdravé osoby jen přátelské soutěže
- (3) Soutěžní skupina se skládá s lonžéra, koně a 3-4 cvičenců.
- (4) Kůň jde krokem na kruhu o minimálním průměru 15 m, raději více.
- (5) Doporučuje se viditelně střed voltážního kruhu označit.
- (6) Paravoltižní soutěž skupin se skládá ze dvou sestav – povinné sestavy a volné sestavy.
- (7) Všechny sestavy musí být předvedeny v kroku.
- (8) Všichni cvičenci skupiny musí absolvovat povinnou sestavu a alespoň jeden cvik ve volné sestavě.
- (9) Skupina musí odcvičit nejméně 8 cviků a nejvíce 15 cviků.
- (10) Je doporučeno předvádět povinné a volné sestavy s hudebním doprovodem, na USB pasch disk nebo na CD dle rozpisu závodu.
- (11) Výběr hudby je libovolný, bez žádného omezení.

Článek 022 – POVINNÁ SESTAVA SKUPIN

- (1) Pro všechny paravoltižní kategorie (LH, SH, MTH, ZO)
  - V povinné sestavě je předvedeno pět cviků v jednom bloku:
    - základní sed
    - holubička
    - mlýn
    - klek s upažením
    - seskok přednožkou dovnitř
  - Celá sestava se cvičí v kroku.

Článek 023 – VOLNÁ SESTAVA SKUPIN

- (1) Ve volné sestavě mají cvičenci příležitost předvést své umění. Mohou si naplánovat vlastní sestavu s ohledem na vlastní schopnosti.
- (2) Na koni nesmí být ve stejný okamžik víc jak dva cvičenci. Alespoň jeden musí zůstat v kontaktu s koněm. Skládá se ze cviků jednotlivců a dvojic.
- (3) Volná sestava se skládá ze statických a dynamických cviků.
- (4) Aby mohla být započtena známka za obtížnost statického cviku, musí trvat nejméně na tři kroky koně.
- (5) Dynamický cvik bude započten, pokud se během provádění pohybu cvičence mění jeho těžiště vzhledem ke koni.
- (6) Náskoky se nezahrnují do hodnocení.

Článek 024 – ZNÁMKY

- (1) Následující známky platí pro hodnocení povinné sestavy, volné sestavy a pro hodnocení celkového dojmu:

10 - vynikající	4 - nedostatečný
9 - velmi dobrý	3 - téměř špatný
8 - dobrý	2 - špatný
7 - dosti dobrý	1 - velmi špatný
6 - uspokojivý	0 - nepředveden, nebo „výsledek srážek“
5 - dostatečný	

Článek 025 – HODNOCENÍ POVINNÝCH SESTAV

- (1) Maximální známka je 10. Desetiny jsou povoleny.
- (2) Jednotlivé známky každého cvičence se sečtou a součet se dělí počtem cvičenců skupiny. Tento výsledek se dělí číslem pět (počet povinných cviků).
- (3) Bodové srážky v povinných sestavách:

Srážka 1 bod:

- za každou chybu v taktu u Mlýna
- za každé dopadnutí (Odskok, Seskok) jinak než na obě nohy

Srážka 2 body:

- za opakování povinného cviku bez opuštění koně
- za nesprávné pořadí cviků s následnou opravou bez opuštění koně
- za opakování jen jedné části cviku

Hodnocení 0 bodů:

- za vynechání povinného cviku nebo jeho části
- za seskok z koně během povinného cviku kromě předepsaného odskoku

-
- za každý povinný cvik v nesprávném pořadí a nezopakovaný ve správném pořadí
  - za druhé opakování povinného cviku
  - za druhé opakování pouze části povinného cviku

Článek 026 – HODNOCENÍ VOLNÉ SESTAVY

(1) Volná sestava je hodnocena třemi známkami:

- celkový dojem   koeficient x1
- technické provedení   koeficient x2
- obtížnost   koeficient x1
- kůň se nehodnotí

(2) Hodnocení stupně obtížnosti:

Cviky jsou rozděleny podle obtížnosti do tří stupňů obtížnosti:

- těžké cviky   (D)   2,0 bodů
- středně těžké cviky   (M)   1,0 bodů
- lehké cviky   (E)   0,5 bodů

Kapitola V. – Soutěže paravoltižních dvojic

Článek 027 – VŠEOBECNÉ USTANOVENÍ

- (1) Soutěže paravoltižních dvojic se mohou pořádat pro kategorie LH, SH, MTH a ZO(přátelské soutěže)
- (2) Kůň jde krokem na kruhu o minimálním průměru 15m, raději více
- (3) Soutěž dvojic se skládá z povinné sestavy a z volné sestavy
- (4) U sestav dvojic je doporučeno předvádět sestavy s hudebním doprovodem, na USB flash diska nebo CD dle rozpisu závodu.
- (5) Výběr hudby je libovolný bez omezení

Článek 028 – POVINNÁ SESTAVA

Viz. Článek – 022.

Článek 029 – VOLNÁ SESTAVA

- (1) Ve volné sestavě mají cvičenci příležitost předvést své umění. Mohou si naplánovat vlastní sestavu s ohledem na vlastní schopnosti.
- (2) Dvojice musí zůstat v kontaktu s koněm po celou dobu sestavy.
- (3) Ve dvojici cvičenci musí odcvičit společně nejméně 7 cviků a maximálně 10 cviků.
- (4) Sestava dvojic se skládá ze statických a dynamických cviků-
- (5) Aby mohla být započtena známka za obtížnost statického cviku, musí trvat nejméně tři kroky koně.

Článek 030 – HODNOCENÍ VOLNÉ SESTAVY DVOJIC

Viz. článek 026.

Kapitola V. – Soutěže jednotlivců paravoltiže

Článek 031 – VŠEOBECNÉ USTANOVENÍ

- (1) Soutěže jednotlivců se musí konat v souladu s Všeobecnými pravidly, platnými Pravidly a Směrnicemi pro rozhodčí pro povinné a volné sestavy.
- (2) Soutěže paravoltižních jednotlivců se mohou pořádat pro kategorie LH (lehký handicap), MH (mentální handicap), TH (tělesný handicap) a ZO (zdravé osoby/přátelské soutěže).
- (3) Cvičenci jsou doprovázeni pouze lonžérem, voltižním koněm a asistentem. U těžkých handicapů je povolen doprovod trenéra pro bezpečnost, ale nesmí cvičence přidržovat také u těžkých mentálních retardací je povolena slovní nápověda.
- (4) Paravoltižní soutěže jednotlivců se skládají ze dvou sestav – povinné a volné.

Článek 032 – POVINNÁ SESTAVA

Viz. článek 022.

Článek 033 – HODNOCENÍ POVINNÉ SESTAVY

Viz. článek 025.

Článek 034 – VOLNÁ SESTAVA

- (1) Volná sestava se skládá ze statických a dynamických cviků. Statické cviky musí být drženy alespoň tři kroky koně, aby byly započítány do známek za obtížnost.
- (2) Cvičenec musí zacvičit na koni minimálně 7 cviků a maximálně 10 cviků.

Článek 035 – HODNOCENÍ VOLNÉ SESTAVY

Viz. článek 026.

„TANEC A BAREL“

Tato pravidla jsou platná jako součást pravidel jezdeckého sportu
zdravotně handicapovaných sportovců v ČR od 1. 1. 2013

Zpracovala sekce paravoltiže České hiporehabilitační společnosti

---

Kapitola I. – Úvodní ustanovení

Článek 001 – VŠEOBECNÁ USTANOVENÍ

- (1) Stálý rozvoj paravoltižního sportu vyvolává potřebu výrazných doplňujících změn.
- (2) Za úkol si kladou paravoltižní sport přiblížit co nejvíce zdravotně oslabeným sportovcům vhodnou motivací.
- (3) Tato Pravidla mají sjednotit rozhodování této doplňující paravoltižní soutěže.

Článek 002 – PRIORITA PRAVIDEL

- (1) Ve všech případech nezahrnutých v těchto Pravidlech je třeba rozhodnout podle základních pravidel hiporehabilitace.

Kapitola II. – Soutěže

Článek 003 – TYPY SOUTĚŽÍ

- (1) V ČR se konají přátelské soutěže volné tvorby. Vrcholová soutěž se koná vždy na závěr paravoltižní sezony při MČR v paravoltiži.
- (2) Přátelské soutěže se musí řídit následujícími články těchto pravidel.

Článek 004 – SOUTĚŽE

- (1) Skupina je tvořena nejméně z 3 cvičenců a nejvíce z 6 cvičenců
- (2) Skupina musí být tvořena paravoltižními cvičenci, je také dovoleno tuto skupinu doplnit jinou osobou (trenér apod.)

Kapitola III. – Přihlášky a soutěžící

Článek 005 – POZVÁNKY

- (1) Pozvánka na soutěž slouží jako doplněk rozpisu při MČR v paravoltiži nebo samostatně. Schválená paravoltižní sekci ČHS. Po jejím schválení dává na vědomí ČJF.
- (2) Pozvánky by měly obsahovat podmínky na stravování popřípadě ubytování.

Článek 006 – PŘIHLÁŠKY

- (1) Datum uzávěrek přihlášek určuje organizační výbor. Po uzávěrci přihlášek nebude na ostatní brán zřetel. Toto opatření je převážně z důvodů výpočetní techniky.
- (2) Přihlášky musí obsahovat jmenný seznam cvičenců dané skupiny, jméno klubu nebo organizace.

Článek 007 – CVIČENCI

- (1) Cvičenci se mohou zúčastnit soutěže bez omezení věkové hranice.
- (2) Na soutěži vedoucí ekipy nebo jiná odpovědná osoba musí mít průkazy pojištění všech cvičenců a zodpovídá za jejich způsobilost.

Článek 008 – VEDOUcí VÝPRAVY

- (1) Lonžér, trenér, vychovatel nebo rodič může vystupovat jako vedoucí výpravy, je-li k tomu vybrán vysílající organizací.
- (2) Musí být nejméně 18 let starý.

Článek 009 - POZDRAV

- (1) Při soutěži pod dozorem sboru rozhodčích musí skupina sbor pozdravit jako projev zdvořilosti před a po skončení soutěže.
- (2) Rozhodčí sbor by měl odpovědět na pozdrav pokynem hlavy.
- (3) Nástup a odchod může být doplněn hudbou.

Článek 010 – ÚBOR

- (1) Úbor paravoltižera musí být při cvičení na barelu bezpečný, padnoucí a vhodný na tento sport. Dovoleno jsou našité ploché látkové aplikace a potisky

---

v různých barvách. Při tanečním projevu je povolen rozličný úbor, který je odnímatelný, aby nebyl překážkou při cvičení na barelu.

Článek 011 – NÁKLADY A VÝHODY

- (1) Náklady na soutěž upravuje rozpis.

Článek 012 – CENY

- (1) První tři umístěné skupiny obdrží POHÁR ČHS.
- (2) Každý cvičenec skupiny obdrží diplom.
- (3) Každý cvičenec obdrží malý suvenýr.

Článek 013 - OFICIÁLNÍ OSOBY

- (1) Na soutěži musí být čtyři rozhodčí s oprávněním ČHS

Kapitola IV. – Soutěže skupin

Článek 014 – VŠEOBECNÁ USTANOVENÍ

- (1) Soutěže skupin cvičenců mohou být složeny z různých paravoltižních kategorií (LH, MH, TH) a také mohou být doplněny zdravými osobami.
- (2) Soutěžní skupina se skládá z 3 – 6 cvičenců
- (3) Sestava skupiny se skládá ze dvou částí – tanec a cvičení na barelu.
- (4) Sestava má vymezený čas. Nejkratší doba trvání je 3,5 minut a nejdelší doba je 4,5 minut.
- (5) Sestavy se předvádějí s hudebním doprovodem na USB flasch disku nebo na CD.
- (6) Výběr hudby je libovolný, bez žádného omezení

Článek 015 – SOUTĚŽNÍ SESTAVY

- (1) Cvičenci mají příležitost předvést své umění tancem a cvičením na barelu.
- (2) Sestavu si plánují dle svých schopností s ohledem na své schopnosti.

-
- (3) Musí sestavu rozplánovat tak aby tanec a berel byl ve vyměřeném čase rovnoměrně rozložen.
  - (4) Sestava se skládá na barelu převážně ze cviků paravoltižních dvojic.

Článek 016 – HODNOCENÍ SESTAV

- (1) V soutěži hodnotíme cvičení skupiny na barelu jako celek. Maximální známka je 10. Povoleny jsou poloviny bodů.
- (2) V soutěži hodnotíme výběr skladby a choreografii tance.
- (3) Dále hodnotíme techniku tance.
- (4) Hodnotíme celkový dojem sestavy. Do celkového dojmu se započítává také chování od nástupu až po konečný pozdrav sboru rozhodčích.

Článek 017 – ZNÁMKY

- (1) Barel:

10 – vynikající	5 – dostatečný
9 – velmi dobrý	4 – nedostatečný
8 – dobrý	3 – téměř špatný
7 – dosti dobrý	2 – špatný
6 – uspokojivý	1 – velmi špatný

- (2) Skladba/choreografie:

5 – vynikající
4 – velmi dobrý
3 – dobrý
2 – dostatečný
1 – špatný

- (3) Taneční technika:

5 – vynikající
4 – velmi dobrý
3 – dobrý
2 – dostatečný
1 – špatný

- (4) Celkový dojem:

5 – vynikající
4 – velmi dobrý
3 – dobrý
2 – dostatečný
1 – špatný